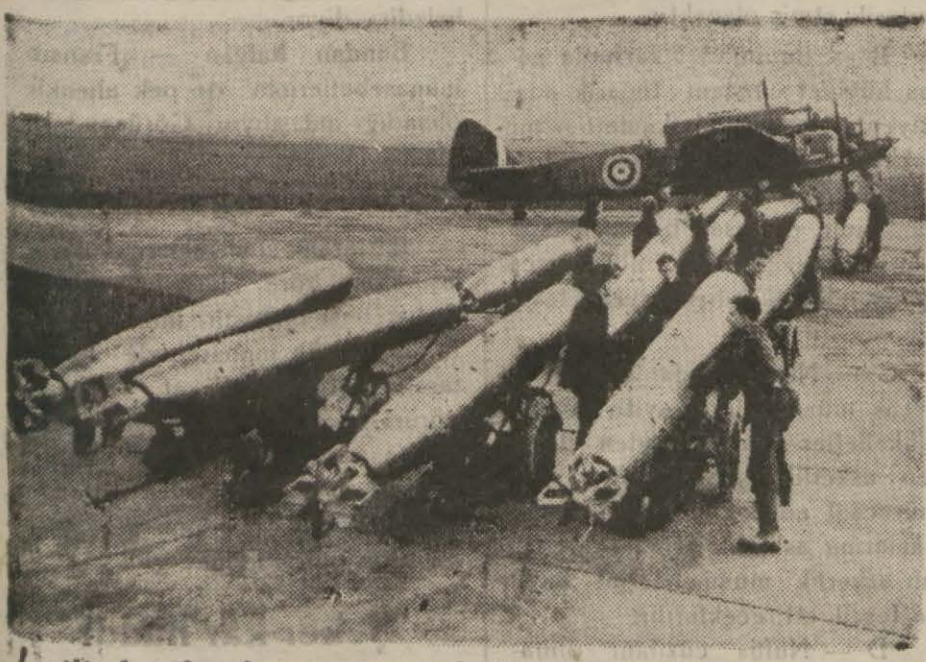

Memleket Meseleleri Üstünde Mühim Bir Tetkik İaşe Vaziyetimizin Bu Seneki Sıkıntılı Devresi Sona Ermiş Sayılabilir

İngiliz bombardıman tayyarelerine bomba yükleme hazırlığı

Bir kaç gün Adana taraflarında bir tetkik seyahati yaptım. Bu seyahatta memleketimizin yeni sene mahsul vaziyeti etrafında güzel haberler aldım. Toros dağları ile Akdeniz arasındaki Çukurova bölgesinin zirai bakımdan hususiyeti diğer yerlerden bilhassa Orta Anadolu'dan iki ay evvel hububat yetiştirmesidir. Nettekim bu gün Adana çıkışları arpa mahsullerini harman etmeye başlamışlardır. Toprak Mahsulleri Ofisi şimdiden yüzlerce ton hububat almıştır. Nihayet 10 gün sonra hasat işleri en hareketli faaliyet safhasına girecek ve iaşe teşkilâtı ondan sonra her gün biner ton hububat satın alabilecek bir duruma gelmiş olacaktır.

Adana çiftçilerinin tahmin ettiklerine göre haziran ve temmuz içinde toprak mahsulleri ofisi müstahsillerin yemeklik ve tohumluklar kendilerine bırakıldıktan sonra Çukurova bölgesinden en aşağı 40 bin ton hububat alabilir ve bu suretle tırfanda olarak alınacak mahsul iyi bir münakale ve tevzi sistemle ihtiyaç yerlerine gönderildiği takdirde yiyecek noktasından en çok sıkıntıda olan İstanbul, İzmir taraflarında Gaziantep, Maraş, Hatay gibi cenup vilayetlerinde bu sene mahsul durumu iyi olmaları bölgeyi kurtarabilir.

Adanada istihsal edilecek hububatı mahsul vaziyeti iyi olmayan cenup vilayetlerine dağıtmak için demiryolu vasıtası yetiştir.

Fakat İstanbul ve İzmir taraflarına sevkiyatı vaktinde yetiştirebilmek için şimdiden Mersin ve Iskenderun limanlarına birer vapur göndermek lazımdır. Ticaret Vekaletine Münakâlet Vekaletinin bu mühim işi göz önüne alarak bu yolda bütün vasıta ve imkânları kullanarak faydalanacakları şüphesizdir.

(Geri 3 üncü sayfada)

Ekmek istihkâkı tam verilecek

Macar - Romen ihtilâfı tazelendi

Ankara : 2 (Radyo Gazetesi) — Macar — Romen ihtilâfı yine tazelenmiş ve matbuat düellosu yine başlamıştır. Hattâ general Antonesko da son günlerde söylediği bir nutukta Macaristana hücumlarda bulunmuştur. Romen

Ankara : 2 (Türksözü Muhabirinden) — Bugün yarın bütün memlekette halkımıza ekmek tam olarak verilecektir. Ekmek istihkakı büyükler için eskisi gibi 300 gramdır. Ağır işçilerde eskisi gibi alacaklardır.

radyosuna göre, Macaristanın hesap verme saati artık yaklaşmıştır.

C. H. P. Meclis Grubu dün bir içtima yaptı

ANKARA : 2 (TÜRK SÖZÜ MUHABİRİNDEN) — C. H. P. MECLİS GRUBU BUGÜN SAAT 15 TE TOPLANMIŞ, MÜZAKERELERDE BULUNMUŞTUR.

Sovyet cephesinde bir kasaba sokaklarında pusu

İkinci defa Almanya'ya

1036
uçakla
hücum

110.000 ölü

Ankara : 2 (Radyo Gazetesi) — İngilizler tarafından Almanya'ya girişilen hava taarruzları bütün hâdiseleri geride bırakmıştır. Şimdi İngilizler Rur ve Essen üzerine de 1036 tayyare ile hücum etmişlerdir. İngilizler 48 saat ara ile bu harbin en büyük iki hücumunu yapmışlardır. Hücumu uğrayan Alman şehri bombardımandan 36 saat sonra bile hâlâ yanmakta idi. Amerikanca verilen malûmata göre, Almanya'da bombardımandan 20,000 hâlî ve 50,000 yaralı vardır. Çörçil beyanatta bulunarak, bu hücumların devam edeceğini ve düşmanın sarsılacağını bildirmiştir. İngilterenin Vaşington Elçisi Halifaks'ta beyanatta bulunarak bu bombardımanların ikinci cephe için bir hazırlık olduğunu bildirmektedir.

Son hücumu yapan pilotlar (Geri 3 üncü sayfada)

ŞEFİN KABULÜ

Ankara : 2 : (A.A.) — Cumhurreisi İsmet İnönü Çankayada eski Çin onta Elçisini kabul buyurmuşlardır. Numan Menemencioğlu bu kabulde hazır bulunmuşlardır.

Yerli Dokuma

Bundan sonra bütün Kız Sanat Okullarında yerli dokumalar ders malzemesi olarak kullanılacak

Ankara : 2 (Türksözü Muhabirinden) — Yeniden kurulan dokuma fabrikalarımızın ürünleri dışında, yurdumuzun birçok yerlerinde dokunan, fakat türlü sebeplerle muhitin sınırını aşmamış olan çeşitli el tezgâhi dokumalarının, kız teknik öğretim okulları ameli derslerinde daha geniş bir ölçüde kullanılmak suretiyle tanınmasını ve yayılmasını Maarif Vekillliği birçok bakımlardan faydalı bulmuştur.

Bu suretle, bu gibi dokumalar, kız teknik öğretim okullarına devam eden yirmi bine yakın talebinin ameli ders ve tatbikatta kullanmakta olduğu kumaş ve benzeri dokumalar arasında geniş bir yoğunluk imkânı da bulunmuş olacaktır.

Maarif Vekillliği Maarif müdürlüklerine yaptığı bir tamim ile el tezgâhlarında dokunan dokumalardan 5 — 10 santimetre kare büyüklüğünde numuneler göndermelerini istemiştir. Numuneler, kız enstitülerinin ve akşam kız sanat okullarının çalışma mevzuatı arasında giren kadın kumaşları ile, kadın, erkek, çocuk çamaşırları, perde, masa örtüsü, peçete, ve sofra örtüsü gibi ev eşyalarında kullanılacak kumaş ve bezlerden seçilecektir.

Numuneler geldikten sonra Ankara İsmetpaşa Kız Enstitüsü, bunların okullarımızın müfredat programına göre ne gibi işlerde kullanılabileceğini mütehasşis öğretmenlere inceletecek ve bu hususta verilecek karar, diğer okullarımıza da tamir olunacaktır.

DENİZ ZAYİYATI

Ankara : 2 [Radyo Gazetesi] — Almanların söylediğine göre harb başındanberi müttefik devletler 17.748.000 ton gemi kaybetmişlerdir.

Kanaviçe, çuval ihtiyacı meselesi

TİCARET VEÂLETİ TETKİKLERİNİ BİTİRDİ

Ankara : 2 (Türksözü muhabirinden) — Ticaret vekillliği, tüccar ve müstahsilin çuval ve kanaviçe ihtiyaçlarını karşılamak için bir müddettenberi yapmakta olduğu incelemeleri bitirmiştir. Vekillik yakında alacağı bir kararla her valilik emrine gerekli miktarda çuval kanaviçe kontenjanı ayıracaktır. Vekiller valilik hudutları içinde çuval ve kanaviçeye ihtiyacı olan tüccar ve müstahsili ve ihtiyaçlarını tesbit ederek dağıtma yapacaklardır.

Atina rasathanesi bir yerdepremi kaydetti

Atina, 2 a.a. — Atina rasathanesi bugün saat 6,30 a doğru şiddetli bir yer sarsıntısı kaydetti. (Sonu 3 üncü sayfada)

Libya cephesinde İngiliz motörlü kolları

Mrs. Timoçenko

Şimdi Rostof'a hücum daha kuvvetli bir ihtimal halini almıştır. Bununla beraber daha evvel başka

(Geri 2 üncü sayfada)

Olaylar ve düşünceler

Harp ve ihtilâl

Birinci cihan harbi, siyasî bir harp diye başladı, bugünkü ihtilâl harbini yarattı

Her harp bir ihtilâldir, daha doğrusu harple ihtilâl arasındakı sıklık bir akrabalık vardır, çünkü her ikisi de muvazenelerin sarsılmasından doğar. İki veya fazla milletin varlık şartları arasındaki muvazene bozulursa harp kopar, aynı millete mensup parti ve sınıfların varlık şartları arasındaki muvazene sarsılırsa ihtilâl çıkar. Demek ki harp ve ihtilâl milletler arası sahada veya milli varlıklarda mevcut bozuk muvazenelerin düzelmesine yarayan vasitelerdir.

Bununla beraber tamamiye siyasî, yarı siyasî, yarı ihtilâlcî ve yabut tamamiye ihtilâlcî nevîden harplere tesadüf edilir. 1914 harbi ikinci, şimdi harp ise üçüncü nevîdendir.

Maksadımızı izah edelim: 1914 harbi, siyasî bir harp diye baş gösterdi ve büyük devletler arasındaki rekabetlerden doğdu. Fakat 1917'den sonra harp, simasını değiştirerek ihtilâl tarafına doğru kayd. Son yirmi seneye ait hadiselerin kavranması için bu ; can alacak bir noktadır.

1917 senesine kadar devletler rejimlerine göre değil, menfaatlerine göre ikiye bölünüyordu. Türlü türlü emperyalist emeller harp meydanlarından karşılaşıyor ve çarpışıyorlardı. Hiç bir büyük millet tamir kabul etmez bir bozguna uğramamış ve dahili bir buhran neticesinde sarsılmamıştı. Karşılıklı fedakarlıklarla bir beraberlik karşısına varılması mümkün görünüyordu ve vakit harpten geçiriliyordu. Hatta 1916 senesinde avusturya imparatoru Karl, ayrı bir barışa varmak maksadıyla ve Prens Bourbon Parme vasıtasıyla temaslara girmişti.

Tam bu sırada Rus ihtilâli koptu ve harbin manasını tamamiye değiştirdi. Harp; rejimler arasında bir çarpışma, yani bir ihtilâl harbi şekline girdi. Ondan sonra müttefik devletler, demokrasi davası için, yani Prusya askerî istibdadının yıkılması ve milletlerin kurtulması için doğuştuklarını ilân ettiler. Amerika devlet reis Wilson, 2 nisan 1917 tarihinde Amerika kongresinde söylediği bir nutukta «Rusya'da cereyan eden yaman ve hoş hadiseleri» memnuniyetle selâmladıktan sonra «Amerika milletini harbe sürükledi.

Amerika devlet reisinin, komünizm ihtilâline karşı gösterdiği bu iltifat, ilk cihan harbine yeni bir istikamet verdi. Amerikanın harbe girebilmesi için bir sebep lazımdı. Müttefik devletlerin arasından bulunan Rusya, istibdat rejiminin en şiddetli şeklini temsil ederken, Prusya istibdadından bahsetmek, kanaktar verici bir sebep olamazdı. Çarlığın yıkılması, demokrasi adına harbe atılmak imkânını Wilsona verdi.

Çarlık yıkılmadan evvel meselâ Lehistan istiklâl vermekten bahsedilemezdi. Habsburg hanedanıyla ayrı bir barışa girmek ihtimali üzerinde durulduğu müddetçe de Çek vatanseverlerine himaye göstermek mümkün değildi.

Amerikanın harbe girdiği ve müttefik milletler 1789 ihtilâl prensipleri için doğuştuklarını iddia etmek imkânını buldukları dakikada Avusturyanın ayrı barış teklifi reddedildi. Harp bundan sonra

1789 Fransız ihtilâlinin devamı gibi bir şekil aldı. Bir takım tahtları yıkmak, yabancı hanedanlar tarafından esir tutulan milletleri kurtarmak ve Avrupada eski rejimi tamamiye tasfiye etmek iddianı ile doğdu. 1918'de merkezi devletler çökünce her tarafa ihtilâl hadiseleri, grevler, isyanlar, hükümet darbeleri başgösterdi. Bu hadiseler kısmen 1917'de doğan kurtuluş ruhunun neticeleri kısmen de Rus işçi ihtilâlinin serpintileri idi. Harbin, siyasî ve içtimai çöküntüler için müsait bir zemin yarattığı memleketlerde bu mayalardan ikisi de elbette işleyebilecekti.

Tarihi bakımdan Rus ihtilâlinin sonra en büyük ehemmiyeti olan ihtilâl faşizm hareketi oldu. Bu hareket, siyasî gayelerini ve kurulu düzeni bozmak hususunda ki azmini derhal belirtti. Mussolini 16 sonesin 1922'de İtalyan parlamentosunda söylediği nutukta müşahadelerin muvakkat şeyler olduğunu söyledi, faşizm, eski İtalyan askerlerinin, Versay barışından ve zaferin İtalya hesabına verdiği neticelerden dolayı yeise, düğerek giriştikleri bir hareketti ki, başlıca saiki, İtalyanın maruz kaldığı zilletin intikamını almak. Şuna şüphe yoktur ki faşist örneği, Hitler ihtilâlinin hazırlanmış bile bunun için ilham kaynağı olmuştur. Harb harbi İngilizlerle Fransızların zaafını belli edince Almanya cesaret bulmuş ve onbeş sene evvel bizzat Mussolini tarafından hazırlanan programa göre harekete geçmiştir.

Mussolini 1922 İkincikanununda yazdığı bir makalede demişti ki: «Avrupada sulh muahedelerini yıkmak hareketi Almanya'da başlayacaktır. Viyana, Pragla birleş-

mişti. Çünkü karşısına Mrs Smith ile Mrs Bolman kazık gibi dikilmişlerdi. Mrs Smithers yüzünü ekşiterek söz başladi: — Böyle bir şey yapacağınız asla aklımdan geçmezdi. Yabancı bir erkekle bir evde oturmak. Bu haberi doğru olup olmadığını bizzat öğrenmek istedim. Çünkü kulaklarım inanmamıştım. İkkiniz burada yapı yalnız ve başbaşa.. Evlenmeden.. Zavalı anneniz öldüğüne sevinmelidir. Tonny onun sözünü kesti: — Sizi layık olduğunuz bir şekilde koğmağa mecbur olmadık buradan savuşup gider misiniz?

Mrs Bolman kollarını havaya kaldırarak müdahale etti: — Rica ederim Anne, rica ederim artık pansiyonuma ayak basmayın. Yarın sabah eşyalarınızı gönderirim. Ne hicap yarabbi! Ne hicap.. Haydi Mrs Smithers gidelim. Gözlerim görmesin..

İki ihtiyar kadın burunları havada mağrur bir eda ile kapıdan çıkıp gittiler.

Tonny arkalarından bağırdı: — Bu hadiseyi şehre yayarken dedikodunuza nişanlandığımızı ilâve etmeyi de unutmayın. Yakında da evleneceğiz!

Anne heyecanlı ve biraz da şaşkın mırıldandı:

— Bunu ciddi olarak söyleyiyorsunuz değil mi?

— Çok ciddi söylüyorum

Subaşılının tettişi işi

Ziraat Müdürü Bay Nuri Avcı, Ticaret Vekâleti müfettişlerinden Bay Selâhattin ile birlikte su basgılarını faaliyetini teltik etmek üzere ova köylerine hareket etmişlerdir.

İthalâtçıların nisbî aidatları

Bazı ithalâtçı birliklerinde azadan tahsil olunan nisbî aidatın ithalât eşyası maliyet hesaplarına ilâve edilmekte olduğu halbuki birliklerin para masrafı karşılığı olan ve tamamiye mensupları tarafından yapılması icâb eden tediyelerin maliyetleri ilâve olunarak müstehlike intikal ettirilmesinde isabet görülmediği ticaret vekâletinden vilâyete bildirilmiştir.

Köy enstitülerinin çıkardığı mahsül

Yatılı köy Enstitülerinin istihsal etmekte oldukları hububata el koyma muamelesi hakkında vilâyete ticaret vekâleti işe müsteşarlığından şu şekilde bir tamim gelmiştir:

« Köy Enstitüsü insan, hayvan mevcudu ile önümüzdeki istihsal yılı içinde ne kadar saha, ne cins hububat ekeceği tipki köylerde olduğu gibi tesbit olunacak ve enstitü için bir köy ihtiyaç ve dağıtma defteri hazırlanacaktır. »

Enstitünün senelik yemeklik ve ekmeçlik ihtiyacından fazlasına el konacaktır.

mek hareketinden vazgeçerek Berlinin arkasına kafılacaktır. Dünyanın en manasız hükümetlerinden biri olan Çekoslovakya ya teba diye verilen dört milyon Alman, Almanyaya kavuşacak ve Avrupa'nın göbeğindeki Alman kütlesi seksen milyonu bulacaktır. »

Mussolini'nin bu kehaneti harfi harfine doğru çıkmış ve böyle yeni bir harbe yol açmıştır ki bunun asıl kaynağı ilk cihan harbinin doğan cihan ihtilâlidir.

Karanfilli Köşk

Büyük bir İngiliz hikâyesi

Nevzat Güven

Anne! Bu kadar ciddi olarak arzu ettiğim hiç bir şey olmamıştır. Filhakika şimdiye kadar hiç evlenmeyi düşünmemiş ve istememiştim. Kadınlardan nefret ettiğim de doğrudur. Fakat fikrimi değiştirdim. Zaten garip olana da budur.

Bir denbire çehresinin rengi değişti:

— Ah! Sizin Jeffle nişanlı olduğunuzu unutuyorum.

Sesi heyecandan titriyordu.

— Fakat Jeff artık mevcut değildir.. Size rast geldiğim gün denberi benim için böyle bir adam mevcut değildir.. Siz onun hatırlarını kafamdan sildiniz. Artık şimdi buna tamamiye eminim.

Tonny mesuttu. Onu kolları arasında sıkarak:

— Ben de öyle düşündüm. Bu nişanlı bir masaldan başka bir şey değildi. Ona hiç bir defa yazmadınız. Ondan bir gün bile

Her vatandaş bir nüfus cüzdanına sahip bulunacak

ÇOK MÜHİM BİR TEBLİĞAT

ŞEHİRLİ

Yağın, Tuzunu, elbiseni, ayakkabını çok iyi kullan yamalı gıy. Bir çeşit ye, Bugün hiçbir tasarruf tedbirini ayıp değil

Bir yardım

B. Hasan Atılın Maarif severliği

Şehrimiz fabrikatörlerinden Bay Hasan Atıl 300 lirası Kadıköy okulu talebine ve 800 lirası da Türk Maarif Cemiyetine olmak üzere Maarifimize 1100 lira bağışlamıştır. Bundan evvel de Bay Hasan Atıl Kadıköy Dikış ve Biçki kursu talebeleri için bağışta bulunmuştu. Maarif namına Hasan Atıla çok teşekkür eder, bu örnek cömertliği hayranlıkla karşılarız.

Spor ajanlarına mükâfat verilecek

Eylül ayı içinde şehrimiz yüzme havuzunda yapılacak Türkiye yüzme birinciliklerinde üç bölge su sporları ajanına, gösterecekleri faaliyet ve başarı derecesine göre merasimle birer mükâfat verileceği genel direktörlükten şehrimiz bölge beden terbiyesi müdürlüğüne bildirilmiştir.

Hükümetimiz nüfus cüzdanları hakkında çok mühim bir karar vermiştir. Adana askerlik şubesinden gelen bu tebliğati aynen aşağıya alıyoruz:

A — İki ay zarfında her erkek vatandaş nüfus hüviyet cüzdanı tedarik etmiş olacaktır.

B — Bu müddet zarfında nüfus hüviyet cüzdanı tedarik edemiyenler mahallî hükümetten muvakkat bir vesika alacaklardır. Bununla beraber esas nüfus cüzdanlarının en kısa bir zamanda ellerine verilmesinin alâkadarca temin edilmesi ehemmiyetle takip olunacaktır.

C — Nüfus cüzdanlarında askerlik muameleleri kayıtlı olmaları mükellefler ilân tarihinden itibaren askerlik şubelerine şahsan müracaat edecekler ve nüfus cüzdanlarına askerlik şubelerinde yazılı askerlik muamelelerini kayıt ve teşkil ettireceklerdir.

D — Nüfus cüzdanı olmayanlar mahallî hükümetten alacakları vesikalara ve varsa askerlik ettiklerine dair ellerindeki vesika veya terhis tezkerelerini askerlik şubelerine gösterecekler. Ve nüfus hüviyet cüzdanı yerine hükümetten aldıkları vesikaların altına askerlik muamelelerini yazdıracaklardır.

E — Şubemiz halkından olup âher şube mntakasında bulunanların oranın askerlik şubesine müracaat ederek ellerindeki nüfus cüzdanlarını veya hükümetten alacakları vesikaların altına yine askerlik muamelelerini kaydettireceklerdir. Şubemiz mntakasından olup (Haric şube halkından olanlar da aynı şekilde şubemize müracaat ederek yukarıda zikredilen askeri işini şubemize yap-

(Geri 2 üncü sayfa)

zaman Jeffle, onunla beraber olduğu zaman duyduğu heyecanı ve kendinden geçişi duymamıştı.

Jeff! Evet Tonny'e ondan bahsetmeli idi.. Ona karşı hiç de dürüst hareket etmemişti. Er geç bu hakikati öğrenecek değil mi idi.. O zaman hakkında ne düşünecekti?

— Yarın ona her şeyi anlatacağım..

Kapının zili uzun uzun çalmağa başlamıştı. Anne gözlerini açtığı zaman kendi kendine « Her halde Tonnydir » dedi. Omuzlarına eski bir şal attıktan sonra kapıya koştu. Anahtarı kapının kilidinde çevirirken neşeli bir sesle bağırdı:

— Hoş geldin sevgilim!

Fakat birdenbire sanki donmuştu.. Bütün kanı yüzüne hücum etmiş başı dönmeğe başlamıştı. Kapının eşiginde duran Jeff'di. Eski nişanlısı sakın bir sesle « Bonjur canım » diyerek onu kucaklamak üzere kendine doğru çekmişti.

Jeff dönmüşü.. Acaba Anne'yi hâlâ seviyor mu idi?

Sonra birdenbire onun kendisini eski bir çorap gibi bir tarafta atarak gittiğini ve âleme soyтары yaptığını hatırladı. Onun kolları arasından sıyrıldı.

— Orchard City'in yolunu bulmak için epiyce zaman sarfettik.. dedi.

(Devamı var)

Duyduklarımız

Düşündürecek bir hadise!

Türksözü yirmi dört saatte bir elinize ulaşıyor. Bununla beraber Türksözünün hazırlanması aşağı yukarı on iki saat içinde oluyor.

Amerikada büyük bir bataklık üzerine Ford'un kurduğu yeni bir uçak fabrikası gece gündüz çalışarak her saatte bir tayyare çıkarmaya başlamış.

Yarınki Türksözü elinize geçeceği zamana kadar bu fabrika 24 yeni uçak yapmış olacak.

İnsani derin derin düşündürecek bir olay değil mi?

GÖRÜNEN KÖY

İtalya Hariciye nazırı İtalyan — Fransız münasebetleri için, «Alman — Fransız münasebetlerinde görülen ahengin taşıdığı vasıfları haizdir» diyor.

Bundan İtalyan — Fransız münasebetlerinin de pek ahenkli olmadığı anlaşılıyor. Görünen köy klavuz istemez.

ELBET ÖĞRENİRİZ

İki tarafın söylediklerinden anlaşıldığına göre Harkof meydan muharebesi bitmiştir. İhtilâflı nokta, bu büyük muharebede hangi tarafın bittiğidir. Fakat «yaşayan görür» sözü boşuna söylenmemiştir. Yaşarsak elbet günün birinde onu da öğreniriz: Geçen sene olaylarından bir çoğunun gerçeğini bu sene öğrendiğimiz gibi..

Şeker kâr haddi

Ticaret Vekâleti fiat mürakabe müdürlüğü şeker kâr hadleri hakkında vilâyetimizden malûmat talep etmiştir. Merkez ve kazalarda toptan veya perakente şeker satışı yapmakta olan esnafın yüzde kaç kârla çalıştığı, harbe tekaddüm eden güçlerle bugünkü kârın ne olduğu fiat mürakabe müdürlüğüne bildirilecektir.

RADYO

TÜRKİYE Radyosu

ANKARA Radyosu

Çarşamba — 3.6.1942

7.30 Program ve memleket saat ayarı

7.33 Müzik : Radyo Salon Orkestrası. (Violonist Necip Aşkın).

7.45 Ajans Haberleri

8.00 Müzik : Radyo Salon Orkestrası Programın devamı.

8.15/8.30 Evin saati

12.30 Program ve Memleket saat Ayarı

12.33 Müzik : Tek ve beraber Şarkılar.

12.45 Ajans Haberleri.

13.00

13.30/13.45 Müzik : Şarkılar programının devamı.

18.00 Program ve Memleket saat Ayarı

18.03 Müzik : Radyo Dans Orkestrası.

18.45 Müzik : Fasil heyeti

19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri

19.45 Serbest 10 dakika.

19.55 Müzik : Fim Şarkıları.

20.15 Radyo Gazetesi

20.45 Müzik : Bir Marş öğreniyoruz. Haftanın Marşı.

21.00 Ziraat Takvimi.

21.10 Müzik : Saz Eserleri.

21.30 Konuşma (Av ve Spor Dair).

21.45 Müzik : Riyaseticumhuriyet Bando. (Şef : İhsan Küncer).

22.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans haberleri

22.45/22.50 Yarınki Program ve Kapanış

Uzaklardan haber

Elektrik cereyanını
telsiz vermek

Müteveffa Markoni'nin asistanı profesör Şnayder, Rapalo'da Markoni'nin radyo teknik laboratuvarında keşfettiği bir aletle elektrik cereyanını telsiz olarak nakledebilmıştır. Bu mesele üzerinde muhtelif memleketlerde birçok fizikçiler de uğraşmaktadır. Bir müddet evvel Amerikan gazetelerinin yazdıklarına göre, Amerika Birleşik devletlerinde yaşayan Hirvat mühendis Nikola Tesla da Miçigan sahilinde elektrik trenini, telsiz olarak, yani havadan cereyan vermekle işletmiştir.

Profesör Şnayder elektrik cereyanını telsiz olarak naklettirdiği mesafenin uzunluğunu bildirmemektedir. Bu sebeple, yeni keşfin henüz laboratuvar tecrübeleri sahasından çıkıp çıkmadığı bilinmemektedir. Bunun için, bunun pratik sahaya da ne zaman çıkarılacağı henüz belli değildir.

Pırlanta istihsalı

Şimdiki harb en ziyade pırlanta istihsal ve işlenmesi işini müteessir etmiştir. Bunun sebebi pırlantanın ham olarak çıktığı Cenubi Afrika ve Cenubi Amerika ile pırlantaların işlendiği Garbi Avrupa memleketleri arasında her türlü münakalenin kesilmiş olmasıdır.

Harben evvel bütün dünya pırlantalarının yüzde yetmiş Belçikada Anverse şehrinde ve kalanı Hollanda ile Almanyada tıraş edilip işleniyordu.

Ne İngilterede, ne Amerikada pırlanta tıraş sanatı teessüs etmemiştir. Ham pırlantanın istihsalı İngilizlerle Amerikalıların inhisarı altındadır. Fakat pırlantaların işlenmesi inhisarı Avrupa karasının garp kısmı memleketlerine mahsustur.

Bu yüzden harb başladığından beri ham pırlanta stokları sene seneye artmıştır. Aynı zamanda damadenlerin istihsalı da artmıştır.

1938 senesinde 11,600,000 kırat pırlanta çıkarıldığı halde, 1940 senesinde bu miktar 14,140,000 ve 1941 senesinde 16,000,000 kırata balığ olmuştur. Bu seneki istihsal miktarının yirmi milyon kıratın aşacağı ölmeyeceği tahmin ediliyor.

Ham pırlanta tıraş edildikten sonra iki türlü kullanılmaktadır. Biri bilezik, gerdanlık, küpe ve saat gibi tezeyinat, diğeri fenni aletlerde. Pırlanta gayet sert olduğundan madeni aletleri işlemekte pek lüzumludur.

En sert çelik aletler ancak 8, yahut 9 derece sertlikteki maden çubuk ve lâvhaların kestiği halde, pırlanta 10 derece sertlikteki madenleri de kesmektedir.

Her vatandaş bir
nüfus cüzdanına
sahib bulunacak

— (Baştarafı ikincide) —

tıracaştır.)

F — Köy muhtarı ve mahalle müessesilliği bu ilânı yanında muhafaza ederek müdrecatına göre hareket edecek ve köyünde ve mahallesinde askerlik işini yukarıda zikredildiği ve hile yapmıyacak kalmıyacaktır. Ve bu işe çok ehemmiyet verilecektir. Köyünde ve mahallesinde yukarıda zikredilen askerî muamelesini yaptırmamış olan şahsiyetlere tesadüf edilirse köy muhtarı ve mahalle müessesilliği bu şahsı gizlemiş telakkî edilerek o muhtar ve müessesilliğin askerî ceza kanununun (63) üçüncü maddesi hükmüne tâbi tutulmak şartıyla hakkında takibâtı kanuniye yapılacaktır.

Vilâyetin bütün dairesinde mevcut memurlardan mükellef hizmetini görenlerin aynı muameleye tabi olduğu ilân olunur.

Dünya haberleri

Sovyet cephesi

(Baş 1 inci sayfa)

hareketlere girişilmesi de mümkündür. Filhakika dün gece sovyet kaynaklarından gelen haberler dikkati kalın kesime çekmektedir. Almanlar bu kesimde tank, piyade ve hava kuvvetleri ile arkaya üç hücumda bulunmuşlardır. Kalenin şehri 6 şubattanberi ruslar tarafından kuşatılmış bulunmaktadır. Ruslar şubattanberi şehre karşı hücumla geçmemişler, etraftaki mevzilerini sağlamlaştırmakla iktifa etmişlerdir.

Son günlerdeki alman hücumlarının gayesi Rije'deki kitaları kurtarmak olsa gerektir.

Stokholm Tidningen gazetesinin muhabiri, Harkof muharebe sahasını gezdikten sonra rus silâhları hakkında bazı malûmat vermekte ve Alman başarılarının, rus mukavemetinin kırılmamış olduğunu unutturmakta gerektiğini yazmaktadır. Ruslar Harkof muharebesine pek büyük kuvvetler sokmuşlardır. Almanlar bu sayı üstünlüğüne ancak tâbiye yüksekliği ile karşı koyabilmişlerdir. Ruslar 25 - 50 tonluk tanklar kullanmışlardır. Köy delinmeyen bu tanklarda top vardır. Ruslar bu muharebede İngiliz ve Amerikan tankları da kullanmışlardır. Rusların 122 ve 172 millimetrelilik mükemmel topları vardır. Buna mukabil uçaksavar topları kalite bakımından tatmin edici bir derecede değildir.

Alman silâhlarına gelince almanların en iyi silâhları sahra ve uçaksavar toplarıdır. Fakat her şeyden ziyade alman askerinin ferdi üstünlüğü göze çarpmaktadır.

Stokholm : 2 (A.A) — İzyum bölgesi müstesna olmak üzere doğu cephesinde hareketsizlik vardır. Almanlar Kaleninde faaliyeti artırmışlardır.

Berlin : 2 (a. a.) — Askerî kaynaklardan bildirildiğine göre, dün ehemmiyetli hava teşküllerine doğu cephesinin cenup kesiminde Sovyet sahra ve topçu meyazilerini bombalamak vazifesi verilmiştir.

Alman birlikleri cephe geçişlerinde demiryollarına ve muvasalâ merkezlerine bir çok hücumlarda bulunmuşlar ve tesirli neticeler almışlardır. Sivastopol kalesi de dün tesirli bir surette bombalanmıştır. Rıhtımda ve antrepolarda hedeflere bir çok isabetler olmuştur. Alman hafif savas uçakları Sivastopol etrafındaki fabrikaları bombalamışlardır. Bir çok yangınlar çıktığı müşahade edilmiştir.

Doğu cephesinin merkez kesiminde pike uçakları dün bilhassa kara kuvvetlerinin harekâtına yardım etmişlerdir. Bundan başka cephe hattı gerisinde Sovyet kıta topluluklarına, demiryollarına, istasyonlara tesirli hücumlarda bulunmuşlardır. Bir demiryolu hattı ehemmiyetli bir kaç noktadan kesilmiştir.

Şimdiye kadar alınan haberlere göre, dün Donetz bölgesi üzerinde cereyan eden hava muharebelerinde 13 Sovyet uçağı düşürülmüştür.

Brükselles'de büyük
bir yangın çıktı

Brükselles, 2 (a.a.) — Brükselles'teki büyük Primemps mağazaları yanmıştır. Yangın o kadar şiddetli olmuştur ki itfaiye kitaları bütün gayretlerini civardaki evleri kurtarmaya hasretmek zorunda kalmıştır. Zarar büyüktür. Yalnız yanan eşya bedeli 11 milyon frank tahmin edilmektedir.

Uzakşarkta

Hava akını

Vaşington : 2 (A.A) — Ağır bomba tayyarelerimiz Birmanyada ki Japon askerî bölgelerine şiddetli hücumlar yapmıştır.

Tokyo : 2 (A.A) — Japon muntazam birlikleri ileri hareketlerine devam etmekte ve Çinlilere büyük zayıat vermektedir.

Melborn : 2 (A.A) — Avusturyaya şimalindeki adalarda Japonlar mütemadiyen toplanmaktadır. Müttefiklerde büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Hava kuvvetlerimiz Raböl dokularına hücumlarda bulunmuştur.

Hitler Vişiyi
tehdit etti

Ankara : 2 [Radyo Gazetesi] Şimdi gerek Mihverciler, gerek demokratlar Vişiyi kendi haline bırakmış görünüyorklar. Meselâ, Amerika Martinik meselesinde ileri gitmemiştir.

İtalya hariciye nazırı da geçenlerde söylediği nutukta Vişiyi hücum etmemiş, " Alman — Vişi politikası ne ise Roma — Vişi politikası da odur " demekle iktifa etmiştir. Şimdilik Vişi hakkında mühim bir karar verilmiş görünüyorklar.

Bern : 2 (a. a.) — Gelen haberlere göre, İtalya ile anlaşması için Almanya Vişi hükümetine mühtel vermiştir. Bu anlaşma Nis, Tunus ve Korsikayı istihdaf etmektedir.

İkinci defa Alman-
yaya 1036 uçakla
hücum

(Baştarafı Birincide)

arasında, Kanadalılar, İngilizler, Rodezyalılar, Avustralyalılar ve diğer bütün dominyon tebaları vardır.

Bir İsviçre gazetesi ise, Kolonyaya yapılan hücumda 110,000 Alman ölmüştür.

Londra : 2 (A.A) — İkinci defa olarak bin İngiliz tayyaresi Alman üslerini ve bilhassa Rur havzasını şiddetle bombardıman etmiştir. Essen'de şiddetle bombalanmıştır.

Kolonyada 20,000 kişi ölmüş ve 50,000 kişi yaralanmıştır. Son hava akınında 35 İngiliz uçağı geri dönmemiştir.

Memleket meseleleri
üstünde mühim tetkik

(Baş 1 inci sayfa)

dir. Şu halde memleketimizde işe vaziyetinin bu seneki sıkıntılı devresi artık sona ermiş sayılabilir. Bundan sonra asıl düşünülecek mesele gelecek sene işe işlerini geçirmiş olduğumuz tecrübelerle göre düzeltmek için pilanlaşmaktır. Son zamanlarda memleketin bir çok yerlerine yağın faydalı yağmurlar umumî surette yeni mahsul hakkındaki ümitleri kuvvetlendirmiş olduğundan bu pilanlaşma işinde hükümetin muvaffakiyetine yardım edecektir. — Asım Us

LIBYADA

(Baştarafı Birincide)

Libyadaki hareketlerin gelişmesi şüphesiz ki, Vişi üzerinde büyük tesirler yapacaktır.

Tobrukun cenup doğusunda büyük tank muharebesi devam etmekte beraber cepheye yeni bir değişiklik olmuş değildir. Alman ve İtalyan resmi tebliğleri ve kaynakları bazı İngiliz kuvvetlerini imha ettiklerini, 3000 esir aldıklarını ve bu esirler meyanında bir İngiliz generalinin de mevcut bulunduğunu kaydetmektedirler.

Bütün bunlara rağmen şu söylenebilir ki, bugüne kadar Romel, umduğu neticeyi istihsal edememiştir. Tobruk hala İngilizler elinde bulunmaktadır. Romel bundan sonra yeni inkişafat temin ederse belki umduğu tahakkuk edebilir. Fakat Romelin batiya doğru çekildiği rivayetleri de vardır. Bu takdirde Romel büyük bir zararlı plançosunu kapayabilir.

Kahire : 2 (A.A) — Romelin hücumu İngiliz mukavemetini kıramamıştır. İngiliz hava kuvvetleri mihver işe kollarına amansız hücumlar yapmaktadır.

Atina rasatuanesi bir
yer depremi kaydetti

(Baştarafı Birincide)

miştir. İlk depremler evvelâ Doriada, da hissedilmiştir. Birinci şiddetli sarsıntı saat 11 i 12 dakika ve 19 saniye geçte kaydedilmiştir. Sarsıntının merkezi Atina'nın 160 kilometre batısında tahmin edilmektedir.

Şimdiye kadar alınan haberlere göre sarsıntı Amfisa, Galaksi, Golos, Larisa ve Livadyo'da hissedilmiştir.

ACELE SATLIK EV

Kayalıbağ mahallesinde Kurtuluş ilkokulu civarında 9 odalı geniş avlu ve su kuyusunu şamil bir ev acele satlıktır. Milli emlak memuru Kadri Dermana müracaat edilmesi ilân olunur. C.

HALKEVİ REİSLİĞİNDEN :

Köycülük Komitemizde açık bulunan bir azalık için 9 — 6 — 942 inci salı günü saat 18 de Halkevinde seçim yapılacağından bu şubeye kayıtlı bulunan âzaların o gün Halkevinde hazır bulunmaları :

Nöbetçi eczane
TOROS ECZAHANESİ

Yeni Cami yanında

İlân

Malatya Bez ve İplik Fabrikaları T. A. Ş.
Adana Mensucat Fabrikası Müdüriyetinden :

4 — Hazıranda satışını bildirdiğimiz aşağıda cins ve miktarı yazılı mallar 19. Haziran. 942 gününe tehir edilmiştir.

1 — Mahzen tozu	5200	Kilo	Tahminen
2 — Yağlı kirli meydan	29852	"	"
4 — Hurda balya bezi	9100	"	"

Açık artırma suretiyle 19. Haziran. 942 günü saat 16 da şartnamesinde münderic hususat dairesinde Fabrikada satılacaktır.

4—8—11—15—17 14210

SEYHAN PARKINDA

BU GECE

REVÜ

TERTİP EDEN :

SADİ TEK

Hergece saat 19 dan 22 ye kadar SAZ
saat 22 de REVÜ başlar. 8-26

Ambalaj çuvalı alınacak

Tütük çimentosu ve kireci A. Şirketinden :

Şirketimiz çimento ambalajına salih ebad ve evsafıta çuval satın almak arzusuğandır. Alâkadarların Galatada Agopyan hanında Şirket merkezine çuvalların abadi, ne çuval olduğu, yenilik veya kullanılmışlık derecesi ile fiyatı hakkında tahriren veya şifahen teklif göndermeleri rica olunur.

1—3 14208

Bölgenin en sıhhi içme suyu

ACI DERE

Bu yıl yeni müstecir elinde

AÇILDI

YATAKLI, YEMEKLİ TEMİZ YERLER, MUTEDİL TARİFE

Acı dere

İçmesine gidiniz

Çok memnun kalacaksınız

9—10

14173

İlân

ADANA DOĞUM VE ÇOCUK BAKİMEVİ BAŞ TABİBLİĞİNDEN :

Müessesemiz yiyecek ihtiyacı ile kok kömürü ihtiyacına istekli çıkmamıştır. 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesi hükümlerine göre bu ihtiyacın pazarlıkla satın alınacağı ve pazarlığın 5/6/942 cuma günü Şıbbat Müdürlüğünde yapılacağı bir kere daha ilân olunur. 14204

İLÂN
BELEDİYE RİYASETİNDEN :

- 1—Temizlik işleri hayvanatının bir yıllık nal ve kayar ihtiyacı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2— Beher ayak müceddet nalm muhammen bedeli 60 ve beher ayak kayarın 25 kuruştur.
- 3— Muhammen bedeli 113 liradır.
- 4— İlhesi haziranın 12 inci Cuma günü saat on beşte belediye encümeninde yapılacaktır.
- 5— Şartnamesi Yazı işleri kaleminde, İstiyenler orada görülebilirler.
- 6— İlhesi günü muayyen saatte taliplerin muvakkat teminat makbuzlarıyla birlikte belediye encümüne müracaatları ilân olunur. 26—30—3—7 14178

DENİZ HARP OKULU VE LİSESİ KOMUTANLIĞINDAN :

- 1— Deniz Lisesi 9 ve 10 cu sınıflarile Deniz Gedikli Erbaş Orta okulu 6,7,8 inci sınıflarına talebe kayıt ve kabulüne 1/Haziran/942 de başlanarak 20/Ağustos/942 de son verilecektir.
- 2— İsteklilerin Deniz Lisesi ve Deniz Gedikli Erbaş orta okulundaki kayıt ve kabul komisyonlarına müracaatları 14149 16—19—23—26—30—2—6—9

TÜRK SÖZÜ

Gazete ve Matbaası

Türksözü
Gazetesi

OKUYUCULARINA DÜNYANIN HER TARA-
FINDA VUKU BULAN HADİSELERİ GÜNÜ GÜ-
NÜNE VERİR. TÜRK SÖZÜNÜ TAKİP EDİNİZ.

Kitap, mecmua, çek, bilet, afiş,
plân, harita, bilumum matbaa
işlerini Türkiye'de mevcut mat-
baalara rekabet eder derecede
tab ve süratle elden çıkarır.

Türksözü
Matbaası

Türksözü Cilt Kısım

SAĞLAM, TEMİZ, ZARIF CİLT İŞLERİNİZİ ANCAK TÜRK SÖZÜ
MÜCELLİTHANESİNDE YAPTIRABİLİRSİNİZ

BORSA

PAMUK — HUBUBAT
2 - 5 - 1941

CİNSİ	KİLO	FIATİ
	En az	En çok
	K. S.	K. S.
Koza	00,00	00,00
Kievland Ç.		00,00
Kievland I	00,00	00,00
Kievland II	00,00	00,00
M. Parlağı	00,00	00,00
P. Temizi	00,00	00,00
Kapımal		
Y. Çiğidi		00,00
K. Çiğidi		0,00
Susam		0,00
Bugday yerli	00,0	0,00
Arpa	0,00	0,00
Yulaf	0,00	0,00

Serbes Döviz Kurları
DOLAR

Alış 129.20
Satış 132.20

STERLİN

liholet bedelleri (mol'e- dali) primli satış	776
Türkiyeden gönderilen nav- lun bedelleri	749
İhrac edilen mal bedelleri olarak gelen Dövizlerin alış kuru	728
Yardımlar ve seyyahlar ve sairer için gelen dövizlerin alış kuru	728
Primli satış (Tahsil mas- ratları vesaire)	524
Primli alış kuru	520

Umumi Neşriyat Müdürü:

MACİT GÜÇLÜ

Basıldığı Yer: Türksözü Mtb.

En Büyük Hakikat

R
A
D
Y
O
L
İ
N

DIŞ MACUNUNUN YARATTIĞI SIHHAT,
CAZİBE VE GÜZELLİKTİR!

"Rayolin,, harikulâde mües-
sir terkiibi, daimâ tazeliği ile
temayüz etmiş ve onbinlerce
kişinin tercih ettiği y. gâne diş
macunu haline gelmiştir. Diş
hıfzıssıhhasında ve güzelliğin-

de parlak neticeler veren
"Rayolin,, sizi terkiibi meçhul
ve birkaç misli pahalı ecnebi
müataharlarından da mstağ-
ni kılmıştır.

RADYOLİN

T. İş Bankası

Küçük tasarruf hesapları
1942 ikramiye plânı

KFŞİDELER : 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos,
2 İkinciteğin tarihlerinde yapılır

1942 ikramiyeleri

Adet	2000	Liralık	=	2,000	Lira
1					
3	1000	"	=	3,000	"
2	750	"	=	1,500	"
3	500	"	=	1,500	"
10	250	"	=	2,500	"
40	100	"	=	4,000	"
50	50	"	=	2,500	"
200	25	"	=	5,000	"
200	10	"	=	2,000	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız
para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı
zamanda talinli de denemiş olursunuz

Nazarı dikkate

Ceyhan İktisadi Milli Teavün Alım ve
Satım Ortaklığı Kooperatif Şirketinden

Senelerdenberi faaliyetini durdurmuş
olan İktisadi Milli Teavün Alım ve Satım
Ortaklığı Kooperatif Şirketi bu kere ye-
niden Ceyhanda faaliyete başlamıştır. Her
nevi manifatura ve kantariye mallarını ve
eşyalarını devletin tayin eylediği muayyen
kâr mukabilinde perakende olarak satışa
başlamıştır. Sayın halkımızın Şirketin Sa-
tış mağazasına uğramaları kendi menfaat-
leri icabıdır. 24-26 14082

NEVROZİN

Bütün ağrıların panzehiridir
Beyhude ıstırap çekmeyiniz

BİR TEK KAŞE
NEVROZİN

Bu muannid BAŞ ve DIŞ ağrıla-
rını süratle izaleye kâfidir. Ro-
matizma evca, sinir mafsıl ve
idele ıstırapları NEVROZİN'le
tedavi edilir, Müessir ilaç :
NEVROZİN'dir.

NEVROZİNİ TERCİH EDİNİZ

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

NEZLE

Kırıklık, Baş,
Diş ve adeste
ağrıları

En seri ve en kalî şe-
kilde yalnız kaşe

GRİPİN

ile geçer

İstivaların serinlediği bu
günlerde alacağınız ilk

GRİPİN

tedbir evinizde birkaç GRİPİN bulundurmak olmalıdır.

Kalbi bözmadan, mide ve böbrekleri
yormadan ıstırapları dindirir.

Lazımında günde 3 adet alınır. Taklitlerinden sakınız
her yerde pullu kutularını ısrarla isteyiniz.

DOKTOR

Muzaffer Lokman

Hergün hastalarını muayeneha-
nesinde kabul eder.

SEYHAN VİLÂYETİ DAİMÎ ENCÜMENİNDEN :

Memleket Hastanesinin ihtiyacı olan (1767) Lira, (50) kuruş
Muhammen bedelli Pamuk saf ve gaz saf eksiltmeye konul-
muştur. Eksiltme 11/6/942 Perşembe günü saat 10,30 da En-
cümende yapılacaktır. Şartnamenin her gün Hastane idaresin-
de görülebileceği ilân olunur. 28-2-6 14190

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarına en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile
aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4				
4	500	"	2000	"
4	250	"	1000	"
40	100	"	4000	"
100	50	"	5000	"
120	40	"	4800	"
160	20	"	3200	"

DIKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50
liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde
20 fazlası verilecektir.

Kurallar senede 4 defa, 11 — Eylül, 11 Birincikânun,
Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.